

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR

Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

Odbor střetu zájmů a boje proti korupci

NAŠE č. j.: MSP-116/2022-OSZ-SP/1

**Obecním úřadům a Magistrátu
hlavního města Prahy**

VYŘIZUJE: Mgr. Iveta Mikulášová
E-MAIL: osz@msp.justice.cz

Praha 15.09.2022
Přílohy: 0

Povinnosti podpůrných orgánů dle zákona o střetu zájmů související s volbami do zastupitelstev obcí

Vážená paní, vážený pane,

v souvislosti s blížícími se volbami do zastupitelstev obcí ve dnech 23. a 24. září 2022 mi dovoluete seznámit Vás s **povinnostmi, které pro Vás jakožto tzv. podpůrný orgán** [právníckou osobu nebo její orgán nebo organizační složku ve smyslu § 14a odst. 2 písm. j) a k) zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o střetu zájmů“)], **v návaznosti na tyto volby vyplývají ze zákona o střetu zájmů.**

1. Povinnost identifikovat veřejné funkcionáře

Jedná se o veřejné funkcionáře dle § 2 odst. 1 písm. o), p) a q) zákona o střetu zájmů, tedy **starosty a vybrané místostarosty, členy rad a členy zastupitelstev. Pro přehlednost jejich výčet dle jednotlivých typů obcí uvádím níže.**

<i>Je daná osoba veřejný funkcionář?</i>	jedničková obec ¹		dvojková obec ²		trojková obec ³	
	uvolněný	neuvolněný	uvolněný	neuvolněný	uvolněný	neuvolněný
starosta	<i>ano</i>	<i>ano</i>	<i>ano</i>	<i>ano</i>	<i>ano</i>	<i>ano</i>
místostarosta	<i>ano</i>	<i>ne</i>	<i>ano</i>	<i>ano</i>	<i>ano</i>	<i>ano</i>
člen rady	<i>ano</i>	<i>ne</i>	<i>ano</i>	<i>ne</i>	<i>ano</i>	<i>ano</i>
člen zastupitelstva	<i>ano</i>	<i>ne</i>	<i>ano</i>	<i>ne</i>	<i>ano</i>	<i>ne</i>

¹ Jedničkovou obcí se rozumí obec vykonávající přenesenou působnost v základním rozsahu.

² Dvojkovou obcí se rozumí obec s pověřeným obecním úřadem.

³ Trojkovou obcí se rozumí obec s rozšířenou působností. Uvedené parametry jsou shodné i ve vztahu k městské části nebo městskému obvodu územně členěného statutárního města, městské části hlavního města Prahy, kraje nebo hlavního města Prahy.

2. Povinnost zapsat veřejné funkcionáře do Centrálního registru oznámení (dále také „CRO“)

2.1. Určení dne zahájení a ukončení výkonu funkce

Podpůrný orgán je dle § 14a odst. 1 zákona o střetu zájmů **povinen neprodleně, nejpozději však do 15 dnů od zahájení nebo ukončení výkonu funkce veřejného funkcionáře takovou skutečnost zapsat do Centrálního registru oznámení.** Den zahájení a ukončení výkonu funkce je určen následovně.

- a) **V případě funkce člena zastupitelstva je dnem zahájení výkonu funkce druhý den voleb do zastupitelstva obce⁴; v nadcházejících volbách je tímto dnem 24. září 2022. K ukončení výkonu funkce dosavadních členů zastupitelstva působících ve volebním období v letech 2018 – 2022 pak dochází již o den dříve – v první den voleb, tedy 23. září 2022⁵.**
- b) **V případě funkce starosty, místostarosty a členů rady se dnem zahájení výkonu funkce rozumí den zvolení do příslušné funkce zastupitelstvem, tj. typicky den konání první ustavující schůze zastupitelstva. Tento den je zároveň považován za den ukončení výkonu funkce dosavadního starosty, místostarosty a členů rady působících ve volebním období v letech 2018 – 2022⁶.**

V této souvislosti upozorňuji, že podpůrný orgán je povinen **provést zápis zahájení a ukončení výkonu funkce i v případě, že veřejní funkcionáři funkci vykonávali i v předchozím volebním období a jsou do téže funkce zvoleni znovu.** Naopak podpůrný orgán nebude provádět žádný zápis (tedy ani ukončení ani zahájení výkonu funkce) u té kategorie osob, která již není v důsledku novely zákona o střetu zájmů za veřejné funkcionáře považována (blíže viz tabulka výše). *Např. místostarosta tzv. jedničkové obce, který nebyl pro výkon této funkce dlouhodobě uvolněn a obhájil svůj mandát. Jelikož taková osoba není od 1. 7. 2022 považována za veřejného funkcionáře podle zákona o střetu zájmů, nebude proveden žádný zápis do CRO. Stejným způsobem by se postupovalo i v případě, pokud by mandát neobhájil.*

2.2. Praktické provedení zápisu

Podpůrný orgán se do Centrálního registru oznámení přihlašuje prostřednictvím JIP KAAS/Czech POINT na adrese <https://cro.justice.cz/>, kde zvolí záložku „Přihlásit se jako“ → „Podpůrný (zapisující) orgán“. Veškeré zapsané údaje je vždy nezbytné **uložit**,

⁴ Podle § 55 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 491/2001 Sb.“), a podle § 50 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, vzniká mandát člena zastupitelstva zvolením, přičemž ke zvolení dojde ukončením hlasování.

⁵ Podle § 55 odst. 2 písm. d) zákona č. 491/2001 Sb. zaniká mandát člena zastupitelstva dnem voleb do zastupitelstva obce, přičemž podle § 3 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb. se dnem voleb rozumí první den voleb.

⁶ Podle § 107 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obecní zřízení“), dosavadní starosta v období ode dne voleb do zastupitelstva obce do zvolení nového starosty nebo místostarosty vykonává pravomoci starosty podle § 103; v tomto období vykonává své pravomoci též dosavadní místostarosta. Podle § 102a odst. 1 obecního zřízení rada obce vykonává své pravomoci i po ukončení funkčního období zastupitelstva až do zvolení nové rady obce anebo do zvolení starosty obce. Pouze v případech, kdy v obci v řádném termínu 23. a 24. září 2022 volby do zastupitelstev neproběhnou a u nichž bude namísto toho jmenován správce obce Ministerstvem vnitra, dochází k ukončení výkonu funkce již prvním dnem vyhlášených voleb, tj. 23. září 2022.

poprvé u zápisu údajů o funkci a po druhé v samotném profilu veřejného funkcionáře s osobními údaji.

2.2.1. Zápis zahájení výkonu funkce u nově zvoleného veřejného funkcionáře

Formulář pro zápis se zobrazí po stisknutí tlačítka „Přidat“. Ve formuláři (profilu veřejného funkcionáře) podpůrný orgán vyplní:

- a) osobní údaje o veřejném funkcionáři, zejména **jméno, příjmení, datum narození, stát a obec narození a adresu pro doručování elektronické pošty**⁷
- b) v sekci „Funkce“ po stisknutí tlačítka „Přidat“
 - o **funkci**, kterou veřejný funkcionář zastává,
 - o údaj o **uvolnění**,
 - o **název organizace**, ve které veřejný funkcionář působí (tj. název obce příp. Magistrátu hlavního města Prahy), a
 - o **datum zahájení výkonu funkce**.

Při zápisu by se měl veřejný funkcionář ztotožnit, což se projeví automatickým zaškrtnutím čtverečku u položky „Ztotožněno“. Pokud by se tak nestalo, je třeba provést kontrolu, zda nedošlo k chybě při zápisu osobních údajů.

V rámci provedení zápisu se dotčenému veřejnému funkcionáři automaticky vygenerují přihlašovací údaje. Tyto může podpůrný orgán generovat i samostatně prostřednictvím tlačítka „GENEROVAT JMÉNO A HESLO“.

2.2.2. Zápis ukončení výkonu funkce veřejného funkcionáře

Podpůrný orgán provede zápis ukončení výkonu funkce v již existujícím profilu veřejného funkcionáře. Konkrétně v sekci „Funkce“ rozklikne řádek s funkcí, u které vyplní **datum ukončení výkonu funkce**, doplní údaj o **uvolnění a údaje uloží**. **Dále pak do profilu veřejného funkcionáře doplní adresu pro doručování elektronické pošty**⁸ a údaje opět uloží. **Datum ukončení výkonu funkce se vždy zapisuje do již dříve zapsaného řádku s uvedenou funkcí, nový řádek funkce se v tomto případě nezadá.**

2.2.3. Zápis znovu zvoleného veřejného funkcionáře

Podpůrný orgán **nejprve** provede **zápis ukončení výkonu funkce** a následně zapíše zahájení výkonu funkce, do které byl veřejný funkcionář zvolen, dle popisu výše.

3. Povinnost informovat veřejné funkcionáře a bývalé veřejné funkcionáře o provedených zápisech a povinnosti podat příslušné oznámení včetně lhůty pro podání

Na zápis veřejného funkcionáře do CRO navazuje **povinnost podpůrného orgánu veřejného funkcionáře o tomto zápise vyrozumět a seznámit jej s povinností učinit ve lhůtě 30 dnů ode dne zápisu příslušné oznámení** (§14a odst. 3 zákona o střetu zájmů).

⁷ Tuto informaci podpůrný orgán doplní v případě nového zápisu veřejného funkcionáře do CRO, příp. u veřejného funkcionáře již evidovaného v CRO, u kterého tento údaj není zapsán, a to za předpokladu, že k tomuto doplnění bude mít aktuálně oprávnění.

⁸ Tuto informaci podpůrný orgán doplní v případě, že v profilu veřejného funkcionáře, resp. osoby, která byla veřejným funkcionářem, tento údaj není v CRO evidován.

V případě znovuzvolení do funkce je veřejný funkcionář povinen v návaznosti na provedený zápis **učinit jak tzv. výstupní oznámení** dle § 12 odst. 3 zákona o střetu zájmů, **tak tzv. vstupní oznámení** dle § 12 odst. 1 zákona o střetu zájmů.

Byl-li veřejný funkcionář do CRO zapsán poprvé (jde o jeho první veřejnou funkci), podpůrný orgán mu **rovněž předá přístupové údaje do tohoto registru, které získá při procesu zápisu**. V případě, že veřejný funkcionář byl do CRO zapsán v minulosti, podpůrný orgán přihlašovací údaje znovu negeneruje (tyto generuje pouze na základě žádosti veřejného funkcionáře v případě, že došlo k jejich ztrátě).

V této souvislosti lze doporučit, aby veřejní funkcionáři byli společně s předáním informací (viz výše) vyrozuměni také o **možnosti použití šablony pro usnadnění procesu podávání jednotlivých oznámení**, zejména v situaci, kdy vykonávají vícero funkcí (za každou takovou funkci je totiž veřejný funkcionář povinen podat vstupní i výstupní oznámení zvlášť). Tuto šablonu lze využít tlačítkem „**Použít jako šablonu**“ u oznámení, které již bylo do CRO odesláno. Po použití šablony se veřejnému funkcionáři otevře nový formulář pro podání oznámení, obsahově shodný s dříve odeslaným oznámením, u něhož byla šablona použita. V tomto novém formuláři pak veřejný funkcionář pouze doplní údaj o druhu oznámení a funkci, za níž oznámení podává, případně též provede potřebné úpravy v jednotlivých oddílech oznámení (oznámení o činnostech, majetku, příjmech a závazcích).

Na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti v záložce „Střet zájmů“ lze nalézt také další důležité, průběžně aktualizované informace k problematice střetu zájmů včetně odpovědí na některé často kladené dotazy podpůrných orgánů a veřejných funkcionářů <https://www.justice.cz/zakon-o-stretu-zajmu>.

V případě jakýchkoli dalších dotazů k dotčené problematice se na nás neváhejte kdykoli obrátit prostřednictvím e-mailové schránky Odboru střetu zájmů a boje proti korupci Ministerstva spravedlnosti: OSZ@msp.justice.cz.

S pozdravem a poděkováním za spolupráci

JUDr. Jiří Kapras
ředitel Odboru střetu zájmů
a boje proti korupci